

Historie van de Hilversumsche Mixed hockeyclub sinds 1904

De beste hockeyvelden lagen ooit in Hilversum

Dat HMHC ruim honderd jaar bestaat weet bijna iedereen. Maar dat we daarmee bij de tien oudste hockeyclubs van Nederland horen is minder bekend. En wie weet dat Hilversum landskampioen was en er vele internationals bij Hilversum hebben gehockeyd. Of dat de velden van HMHC zo goed waren dat Oranje er altijd zijn selectiewedstrijden op speelde. De geschiedenis van 'Hilversum' in vogelvlucht.

Oprichting 1904

HMHC is opgericht op initiatief van jonkheer Jan Feith, die van 1899 tot 1904 voorzitter was van de oudste hockeyclub van Nederland: Amsterdam. Na zijn verhuizing naar Hilversum zocht Feith contact met een groepje jongeren uit Hilversum die al een paar jaar ongeorganiseerd "mixed" hockey speelden op een drassig stukje land van Puik, langs de spoorlijn Hilversum - Bussum. Op 30 september 1904 werd de HMHC opgericht, de tiende officiële club uit de Nederlandse hockeygeschiedenis. Jonkheer Feith werd de eerste voorzitter.

De eerste verhuizingen - 1907-1919

Het land van Puik was vanaf 1907 niet meer beschikbaar. De club kreeg van de heer G. van Mesdag een voormalig voetbalveld te leen aan het Groene Laantje (nu de Trompenburgerlaan). In 1908 speelden de heren van Hilversum op dit terrein hun eerste competitiewedstrijd. In 1917, tijdens de Eerste Wereldoorlog, werd het terrein omgespit voor de voedselvoorziening en verhuisde de club noodgedwongen naar een onaantrekkelijk veld bij de Bosdrift.

In 1919 kon deze plek weer worden verlaten. De heer Blijdenstein, eigenaar van terreinen aan de Raaweg en voorzitter van de Hilversumse Cricket Club, was bereid een deel van de velden gedurende het hockeyseizoen aan de HMHC te verhuren. Met deze overeenkomst begonnen de jaren aan de Raaweg, een periode die bijna 50 jaar zou duren en vele sportieve successen zou brengen.

De Bult – de glorie tijd – 1919-1968

Waar nu de Hilversumse wijk Kerkelanden ligt, lag ooit het prachtige hockeycomplex De Bult. De velden waren aanvankelijk bereikbaar via een bruggetje over de Berensteinsevaart. Vanaf 1937, toen het Hilversums kanaal was gegraven, lag de ingang aan de Vreelandseweg. Onze velden op De Bult werden de beste van Nederland genoemd. Veel selectiewedstrijden voor het Nederlands elftal werden bij HMHC gespeeld. Op het terrein lag een hoge, met bomen begroeide heuvel, die "de Bult" werd genoemd en waaraan deze locatie zijn roemruchte bijnaam dankt. Ook de naam van ons clubblad "De Bult" (1945 - 2006) verwijst naar deze heuvel, waar de oudste leden in hun jeugd nog op gespeeld hebben.

Vanaf het seizoen 1930/31 waren er al drie velden op de Bult voor HMHC beschikbaar. Na de zomer van 1947 staakte de cricketclub door gebrek aan leden haar activiteiten en kwamen de velden onder beheer van de HMHC. In 1950 schonk eigenaar Blijdenstein de velden aan de HMHC, inclusief het clubhuis en het huis van de terreinverzorger Soeteman. Een vorstelijk geschenk.

In de jaren vijftig nam het ledental sterk toe en werden de uitbreidingsplannen, die door de oorlog niet konden worden gerealiseerd, weer uit de kast gehaald. Maar liefst vier nieuwe velden moesten er komen, op een aangrenzend stuk heide aan de Raaweg. Toen in de ledenvergadering van 24 mei 1952 de financiering van die aankoop ter sprake kwam, deelde penningmeester G. ter Kuile trots mee dat zijn moeder, mevrouw W.C. ter Kuile-van Delden, bereid was de fondsen voor aankoop en aanleg van de vier velden aan de HMHC te schenken. Opnieuw een vorstelijk geschenk! De vier velden werden in gebruik genomen op 3 oktober 1954, tijdens de feestelijkheden rond het 50-jarig jubileum.

Weg van de Bult?

Aan deze mooie jaren van de Bult aan de Raaweg kwam helaas een einde. In 1959 liet de gemeente de club weten, dat men ons terrein wenste aan te kopen voor de bouw van de nieuwe wijk Kerkelanden. Een speciale commissie, bestaande uit oud-voorzitters en ereleden, heeft vijf jaar lang talloze besprekingen gevoerd met gemeentelijke instanties, landeigenaren en makelaars, terreinen bezocht, brieven geschreven en rapporten uitgebracht, waarmee dikke dossiers zijn gevuld.

De strijd mocht echter niet baten. In het jaarverslag 1962/63 wordt vermeld: "Het is nu vrijwel zeker dat wij binnen afzienbare tijd onze velden moeten verlaten". Nadat in de loop der jaren van talloze projecten moest worden afgezien, onder meer wegens bezwaren van het Goois Natuur Reservaat, maakte de toenmalige burgemeester van Loosdrecht en "vriend van Hilversum", mr J. L. Vunderink, de HMHC attent op de mogelijkheid tot aankoop van onze huidige velden aan het Jagerspaadje, op de grens van Hilversum maar in de gemeente Loosdrecht. Eind 1964 nam de club een optie op deze terreinen.

In september 1965 werd het door de gemeenteraad genomen onteigeningsbesluit door de minister goedgekeurd. Daarmee waren de bezwaren die door de HMHC en anderen waren ingediend definitief afgewezen. Een gedwongen verkoop van onze zeven prachtige velden aan de gemeente leverde slechts 800.000 gulden op. Het stond wel vast dat dit bedrag nooit toereikend zou zijn om de kosten van een nieuwe accommodatie te dekken. De rijke jaren waren voorbij.

Financiële steun van de gemeente was niet te verwachten. De enige toezegging van de gemeente was dat HMHC een tijdelijk terrein ter beschikking zou krijgen, totdat een nieuw complex in gebruik zou kunnen worden genomen.

Tijdelijk Corversbos - de zeven magere jaren – 1968-1975

In de verkoopakte was bepaald, dat per 1 juli 1967 een eerste gedeelte en per 1 juli 1968 het gehele Bult-complex ontruimd moest zijn. In maart 1968 bevestigde de gemeente dat de HMHC tijdelijk onderdak zou kunnen vinden op de school-sportvelden langs de Geert van Mesdagweg, bereikbaar via een voetgangerstunnel vanaf de Schuttersweg. Hoewel de HMHC er op had gerekend deze gymnastiek/sportvelden slechts drie jaren nodig te hebben duurde het "zeven magere jaren" voordat wij eindelijk het complex aan het 't Jagerspaadje in gebruik konden nemen. Al die tijd werd er gespeeld op slechte velden. Onderhoud was bijna onmogelijk doordat de velden de gehele week werden gebruikt door Gymnasium en HBS (A. Roland Holst College). Om diezelfde reden waren er nauwelijks trainingsmogelijkheden. De dames veteranen moesten uitwijken naar Be Fair (dat later is opgegaan in 't Spandersbosch). Ook was er geen ruimte meer voor de cricketclub, die eveneens naar Be Fair verhuisde. Ons tijdelijk clubhuis was een noodgebouwtje met te kleine kleedkamers en een zeer beperkte ruimte voor clubactiviteiten. Tenslotte moesten alle goals elke zondag na afloop van de wedstrijden worden verwijderd en bij het clubhuis worden opgeslagen. De hockeyprestaties gingen daardoor hard achteruit. Toch leidde deze noodsituatie wel tot een heel intensief clubleven.

Loosdrecht – groei en bloei - sinds 1975

Hoewel de HMHC al in 1965 een optie op de terreinen in Loosdrecht had verworven, kwam de gemeente Hilversum pas in 1967 met het idee daar het Sportcomplex Loosdrecht te ontwikkelen. Daartoe kocht de gemeente Hilversum de benodigde gronden. In die tussenliggende periode waren nog tal van andere locaties de revue gepasseerd, maar geen van alle bleek uiteindelijk beschikbaar. Daarom besloot de Algemene Ledenvergadering op 27 september 1968 dat de vereniging zich nog uitsluitend zou richten op het plan-Loosdrecht.

Pas bijna vijf jaar later, in april 1973, viel tenslotte in de Hilversumse gemeenteraad de beslissing met de werkzaamheden van dit project te starten. Een periode van zeer grote bestuurlijke activiteiten brak aan. Met de gemeente werd overeenstemming bereikt over de financiën en wij ontvingen steun van de Nederlandse Sport Federatie en de provincies Utrecht en Noord-Holland.

Dat dit resultaat uiteindelijk werd bereikt is de grote verdienste geweest van Wim Bisschop van Tuinen, die als gedelegeerde van het Bestuur talloze ambtelijke vergaderingen heeft bijgewoond en de belangen van de club op bijzondere wijze heeft behartigd. Als eerbetoon hangt boven de deur van de Bestuurskamer van ons clubhuis nog altijd het naambordje "Bishop's Garden".

Op 30 augustus 1975 konden de nieuwe velden en het nieuwe clubhuis eindelijk feestelijk in gebruik worden genomen. Onder begeleiding van de jeugdkapel Prinses Beatrix werd er vanaf de Schuttersweg in optocht lopend verhuisd, met alle jeugdelftallen in Hilversum-tenuue. Onder grote belangstelling opende burgemeester Platteel het nieuwe complex, waarna de allerjongste leden de Nederlandse vlag, de Bondsflag en de verenigingsflag hesen.

Aan de zijkant van het clubhuis bevindt zich een gedenksteen met daarop de volgende tekst:

Ter nagedachtenis van hen die vielen
in de oorlogsjaren 1940-1945

J. Hennis Sijtje Ras
B. Honig A. Rees
M. Jaarsma L. Schook
J.B. van Mesdag I. Wessel
W. Meurer J. van Zutphen
W. Pahud de Mortagnes T. Gleichman

Op het nieuwe complex ging het weer goed met de HMHC en een periode van grote groei en bloei volgde. Al spoedig bleek dat de aanleg van kunstgrasvelden noodzakelijk was om de snelle ontwikkelingen in de hockeysport te kunnen blijven volgen en aansluiting bij de top te heroveren.

Het was overigens niet eenvoudig de leden hiervan te overtuigen, gelet op de zeer hoge uitgaven die hiervoor gedaan zouden moeten worden. Dankzij allerlei acties om fondsen te werven, maar vooral ook door grote leningen van lokale bankiers, kon op 26 mei 1983 worden begonnen met de aanleg van twee kunstgrasvelden ter vervanging van de minst mooie velden, 6 en 7. Op 24 september 1983 werden de eerste kunstgrasvelden van HMHC in gebruik genomen, in aanwezigheid van mr. Pieter van Vollenhoven.

Niemand realiseerde zich toen dat de ligging van het kunstgras een ongunstige invloed had op het leven in en om het clubhuis. De beste wedstrijden van de beste teams werden nu immers gespeeld aan de achterkant, onzichtbaar vanuit het clubhuis. Pas in 2006 zou dat euvel worden verholpen, door de opening van het schitterende waterveld aan de voorzijde van het clubhuis.

Fusie?

Lange tijd zijn er fusiebesprekingen gevoerd met de twee andere Hilversumse hockeyclubs, Be Fair en Kameleon. Die fusie mislukte door ruimtegebrek bij Crailo en doordat de leden van Be Fair en Kameleon niet wilden verhuizen naar Loosdrecht, waar genoeg ruimte was. De fusie tussen Be Fair en Kameleon ging wel door. Op Crailo gingen beiden in 1994 verder als hockeyclub 't Spandersbosch.

Omdat de financiële situatie verre van rooskleurig was kocht de gemeente Hilversum in 2001 onze velden terug en kreeg de HMHC de velden in huur. Daarna zijn nogmaals besprekingen gevoerd met 't Spandersbosch, maar ook deze strandden op verzet, vooral van de Bussumse leden van 't Spandersbosch.

Eeuwfeest 2004

In het najaar van 2004 werd het honderdjarig bestaan van de Hiversumsche Mixed HockeyClub sinds 1904 gevierd. Hoogtepunt was de drukbezochte feestelijke Buitengewone

Algemene Ledenvergadering op 30 september 2004, waar door de burgemeester van Hilversum een oorkonde werd uitgereikt waarbij de HMHC werd onderscheiden met de Koninklijke Penning. Ook werd tijdens die vergadering een prachtig gedenkboek gepresenteerd, waardoor de boeiende geschiedenis van de vereniging ook voor de huidige en toekomstige generaties beschikbaar is gekomen. Deze samenvatting had niet gemaakt kunnen worden zonder het gedenkboek "Hilversum 100", dat in de boekenkast van alle leden thuishoort.

Sportieve successen HMHC Heren

Vooraf in de jaren dertig en veertig was Heren 1 van Hilversum een topper in de toenmalige hoogste klasse, de eerste klasse West. Met 'eeuwige rivalen' Amsterdam en HDM werden roemruchte duels uitgevochten. Bekende namen uit die tijd zijn De Looper, Mendes de Leon, Van der Hagen en Van Lierop. Allen veelvuldig international namens Hilversum. Men sprak zelfs van de 'Hilversumse school' toen het Nederlands herenhockeyteam met maar liefst 6 spelers van HMHC deelnam aan de Olympische Spelen 1936 in Berlijn. Met Jaap Quarles van Ufford - de toenmalige voorzitter van HMHC als chef d'équipe van de Nederlandse Olympische ploeg - waren er zelfs 7 HMHC-ers actief op de Spelen. Het absolute hoogtepunt van de club was het landskampioenschap in 1944 van Heren 1, in een tijd dat ieder uitje meer dan welkom was.

Na een sportief wat mindere periode kwam in de jaren zestig een opleving waarin Hilversum opnieuw in de hoogste klasse uitkwam, met spelers als Francis van 't Hooft (trainer-speler en Hilversums recordinternational Heren) en Otto ter Haar. Ter Haar kreeg nationale bekendheid doordat hij in april 1971 voor beslissingswedstrijden van Heren 1 drie keer werd ingevlogen vanuit New York, waar hij toen werkte.

In de jaren tachtig speelde Heren 1 nog kortstondig in de overgangsklasse. Dan breekt een lange periode aan van mindere prestaties met zelfs een kort verblijf in de Derde Klasse. Inzet is het bereiken van het uitgangspunt van HMHC i: (sub) top van Nederland. Dat wil zeggen op termijn overgangsklasse met pieken in de hoofdklasse.

Sportieve successen HMHC Dames

Vanaf de jaren dertig speelden Dames 1 jarenlang in de hoogste eerste klasse. In de jaren zestig en zeventig speelde Hilversum een treetje lager, om eind jaren zeventig terug te keren op het hoogste niveau. Vanaf het instellen van de hoofdklasse bij de dames (1981) was Hilversum daarin tot het jaar 2000 van de partij, met een onderbreking in de overgangsklasse tussen 1994 en 1997.

Ook bij de Dames heeft Hilversum vele internationals gekend. De beroemdste is ongetwijfeld Sophie von Weiler. Zij maakte 69 goals in 119 interlands tijdens haar hockeycarrière bij MOP en Hilversum, won Goud tijdens de Olympische Spelen van Los Angeles in 1984 en Brons tijdens de Olympische Spelen van Seoul in 1988. Sophie von Weiler is erelid van Hilversum en het beroemde HMHC toernooi voor de top C-jeugd is naar haar vernoemd: "het Sophie von Weiler toernooi".

Vanaf 2000 kwam Hilversum Dames 1 sportief in ruw water terecht. Maar liefst drie degradaties in vier seizoenen kregen de dames te verwerken tot in de Tweede Klasse. Inmiddels ligt dat dieptepunt achter ons. Ook voor Dames 1 geldt het uitgangspunt van HMHC: (sub)top van Nederland. Het lange termijn vizier is gericht op de overgangsklasse met pieken in de hoofdklasse.

Jeugdelftallen

Sinds de eerste helft van de jaren vijftig heeft Hilversum een bloeiende jeugdafdeling. Vanaf het millenniumjaar 2000 is de groei explosief te noemen. Vanaf dat jaar zijn er meer jeugdleden dan seniorenleden. De sportieve prestaties van de jeugdelftallen gaan ook steeds beter en kruipen naar de Top

Ook in de breedte groeit de jeugd van Hilversum met goed georganiseerde en begeleide jeugdteams. Voor hen wordt veel gedaan, zoals de nog steeds beroemde jeugdfeesten van

HMHC met iedere keer een ander thema, georganiseerd door het altijd actieve Jeugdbestuur.

Veteranen

De Veteranen van Hilversum zijn altijd sterk geweest, zowel de heren als de dames. Tot op de dag van vandaag. Ook in de dinsdagcompetitie zijn de Dames Veteranen van Hilversum altijd actief geweest.

Sinds seizoen 2016-2017 is er ook bij de Dames Veteranen een aparte competitie opgericht voor de 45+ categorie. HMHC is als een van de 3 clubs uit Nederland samen met KNHB de kar-trekker van de nieuwe competitie welke een mooi gevolg is van een van de doelstellingen van hockeyend Nederland: een leven lang hockeyen.

Zaalhockey

In vergelijking met andere hockeyclubs neemt zaalhockey bij HMHC een belangrijke plaats in. Zeer veel HMHC elftallen spelen tijdens de winterstop in de zaal. Ook in tijden dat er op het veld weinig successen zijn, is HMHC in de zaal prominent aanwezig.

Arbitrage

Zonder arbitrage geen hockeywedstrijden. Hilversum heeft van het begin af aan ook op arbitragegebied vele actieve leden en ouders gehad. De Hilversummers Ben Isselman en Jaap Kwist sr. werden in 1952 door de bond afgevaardigd naar de Olympische Spelen van Helsinki. Ook nu fluiten Hilversumse arbiters als bondscheidsrechter landelijke jeugd- en seniorenwedstrijden.

Voor Hilversum is arbitrage zo belangrijk, dat de Algemene Ledenvergadering van juni 2007 heeft besloten als uitgangspunt van Hilversum vast te leggen: (sub) top, ook met arbitrage. Uitvloeisel daarvan is het Arbitrageplan 2007-2012 en het vaste agendapunt Arbitrage op de jaarlijkse juni ALV.

Sportiviteit & Respect & Historie HMHC

Tijdens de ALV van juni 2007 zijn Sportiviteit & Respect vastgesteld als uitgangspunt van HMHC en Sportiviteit & Respect & Historie HMHC als bindende factor voor de betrokkenen bij HMHC: de leden, ouders en toeschouwers. De daaruit voortvloeiende 9 Spelregels HMHC staan op onze site. Op de jaarlijkse juni ALV is Sportiviteit & Respect een vast agendapunt.

Communicatie

Na 61 jaar trouwe dienst nam de club in 2006 afscheid van het clubblad 'De Bult', genoemd naar de velden van weleer. Vanaf 2006 volgen HMHC-ers het clubnieuws via internet. Wedstrijdprogramma, teams, uitslagen, standen, verslagen, arbitrage, historie, Spelregels HMHC, laatste berichten, "Van de Voorzitter". Alles staat op www.hmhc.nu. Daarnaast zijn er tegenwoordig ook andere communicatiemiddelen zoals de HMHC app, Facebook en Twitter. De site is begin 2017 geheel vernieuwd en voldoet aan de hedendaagse eisen.

Toernooien

HMHC organiseert ieder jaar bekende nationale en internationale toernooien. Voor de veteranen het internationale Veteranentoernooi, voor de Top C Jongens en Meisjes met Pinksteren het 'Sophie von Weiler toernooi en met Pasen het 'Peter Wisse Smit familietoernooi' genoemd naar de in 2000 overleden oprichter van het toernooi en erelid HMHC.

Het seizoen wordt samen met de andere Gooische Hockeyverenigingen sinds enkele jaren traditiegetrouw gestart met de Gooische Jeugdkampioenschappen. Hierbij strijden de jeugdteams van alle verenigingen met elkaar. Het nieuwe jaar wordt ieder jaar enthousiast gestart met het Stampotten toernooi waarbij de leden elkaar midden in de winter elkaar ook weer kunnen ontmoeten op HMHC.

Al weer noodzakelijke uitbreidingsplannen

In de zomer van 2010 is het clubhuis stevig gerenoveerd en uitgebreid. En nog steeds zijn er plannen voor nieuwe noodzakelijke kunstgrasvelden maar ook zijn er plannen voor uitbreiding van de wintercapaciteit: door de groeiende populariteit van hockey in de winter is er grote behoefte aan zaalcapaciteit voor de leden.